

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ЕЛЕКТРОННИХ ТЕХНОЛОГІЙ, АВТОТРАНСПОРТУ ТА
МАШИНОБУДУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова вченої ради
факультету ЕТАМ

Андрій Чорній
Протокол № 5
«25» серпня 2025р.

**ПОРЯДОК
ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НА ПЛАГІАТ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ G11 «Машинобудування»**

Черкаси 2025 р.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Порядок перевірки кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти за спеціальністю G11 «Машинобудування» (133 «Галузеве машинобудування») на плагіат (далі – Порядок) розроблено на основі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Методичних рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності», Статуту Університету та Кодексу академічної доброчесності Черкаського державного технологічного університету, затвердженого Вченою радою, протокол № 4 від 23.10.2017 року.

Цей Порядок регламентує процедуру проведення перевірки кваліфікаційних робіт для здобувачів ступеня вищої освіти за спеціальністю G11 «Машинобудування» Черкаського державного технологічного університету (далі – ЧДТУ) з використанням Антиплагіатної інтернет-системи «turnitin» (можливе використання інших сертифікованих систем перевірки) на наявність запозичень із текстів, присутніх в базах університету, базах інших вищих навчальних закладів та в Інтернеті. За потреби додаткова перевірка може здійснюватися іншими системами, що вільно доступні.

1.2 Процедурі обов'язкової перевірки підлягають такі види робіт:

- кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр спеціальності G11 «Машинобудування» ЧДТУ
- кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр спеціальності G11 «Машинобудування» ЧДТУ.

Перевірка курсових робіт, розрахунково-графічних та реферативних робіт не є обов'язковою і може здійснюватися вибірково.

1.3 Завданням антиплагіатної інтернет-системи є визначення ступеня подібності тексту кваліфікаційної роботи до текстів документів, що містяться в базах даних та в Інтернеті. Роботи, для яких виявлено значний відсоток подібності, не можуть бути кваліфіковані (прийняті до захисту) як такі, що містять плагіат. Рішення щодо наявності або законності запозичень, знайдених антиплагіатною системою, приймає Експертна рада, створена при випусковій кафедрі проектування харчових виробництв та верстатів нового покоління.

2 ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ ВІДПОВІДАЛЬНИХ ОСІБ

2.1 За підготовку файлу кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти освітніх ступенів бакалавр та магістр спеціальності G11 «Машинобудування» ЧДТУ, що підлягає перевірці, відповідає автор та керівник роботи.

Формат файлу повинен бути прийнятним для перевірки на плагіат (підтримуються формати файлів doc, docx, pdf, odt, які не містять елементів захисту).

2.2 Під час підготовки файлу роботи до перевірки забороняється:

- заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення;
- заміна окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту;

- вставка додаткових текстових символів, які візуально не видимі.

У випадку виявлення факту спроби не добросовісності під час перевірки наявності академічного плагіату в поданих роботах, приймається негативний висновок зі складанням відповідного протоколу і така робота не приймається до захисту.

2.3 Відповідальна особа по університету після отримання файлів робіт від авторів проводить перевірку на академічний плагіат за такою процедурою:

- авторизується в Інтернет-сервісі перевірки на плагіат;
- завантажує файли робіт на сервер Інтернет-сервісу через відповідний Веб-інтерфейс;
- перевіряє завантажені файли робіт з внутрішньою базою документів університету або з Інтернет-ресурсами в Інтернет-сервісі;
- протягом трьох календарних років зберігає на локальних носіях розширені електронні звіти щодо результатів перевірки, у яких міститься інформація про відсоток унікальності робіт.

2.4 Відповідальні особи несуть відповідальність:

- за невідповідність поданих паперових та електронних версій робіт;
- за подання в звіті недостовірної та неправдивої інформації;
- за невчасну перевірку роботи на плагіат та формування звітів подібності за умови дотримання термінів подачі тексту роботи автором.

2.5 Адміністратор системи здійснює вибірково перевірку поданих відповідальними особами звітів подібності та рішень Експертних рад.

3 ОЦІНКА РІВНЯ ОРИГІНАЛЬНОСТІ РОБОТИ ТА УМОВИ ВИЗНАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ ПРАВОМІРНИМИ

3.1 У системі запобігання академічного плагіату Університету в якості критерію оригінальності творів використовується показник рівня оригінальності тексту у відсотках, отриманих за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і зменшений на відсоток правомірних запозичень.

3.2 Для випускних кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти за спеціальністю G11 «Машинобудування» ЧДТУ рекомендованою є наступна шкала оцінки (таблиця 3.1) залежно від кількісного показника рівня оригінальності.

Максимальний збіг за роботою здобувача вищої освіти для типових дипломних інженерних кваліфікаційних робіт, що не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням, за магістерською кваліфікаційною роботою не повинен перевищувати 20 %, а за кваліфікаційною роботою бакалавра не повинен перевищувати 30 %.

3.3 Виявлені у тексті роботи запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, зокрема найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у роботі, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);
- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань (вибір принципової схеми маршруту обробки деталі (МОД); вибір і обґрунтування

технологічних баз; вибір методів і кількості ступенів обробки поверхонь (МОП));

- належним чином оформлені цитуваннями (з посиланнями на джерела);
- самоцитуванням (фрагментами тексту, що належать автору роботи, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших працях).

Таблиця 3.1 – Шкала оцінки залежно від кількісного показника рівня оригінальності твору

Для магістерських кваліфікаційних робіт	Для кваліфікаційної роботи бакалавра	Рівень оригінальності роботи	Рекомендована дія
понад 80 %	понад 70 %	Високий	Робота вважається оригінальною та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд Експертної ради
від 65 % до 79 %	від 50 % до 69 %	Задовільний	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної ради, яка визначає необхідність повторної перевірки
від 50 % до 64 %	від 40 % до 49 %	Низький	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але робота може бути прийнятою до захисту за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованої роботи
менше 50 %	менше 40 %	Неприйнятний	Наявні істотні ознаки плагіату. Робота до захисту не приймається

3.4 Отримані результати у звітах щодо перевірки роботи на оригінальність носять рекомендаційний характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення роботи Експертної ради на рівні структурного підрозділу залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку, діють відповідно до цього порядку. Остаточне рішення про прийняття чи відхилення роботи може прийняти лише Експертна рада, це рішення обов'язково має бути аргументовано і зафіксовано

в протоколі (висновку).

4 ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1 Перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти освітніх ступенів бакалавр та магістр спеціальності G11 «Машинобудування» ЧДТУ на академічний плагіат здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів на основі внутрішньої бази документів університету та в Інтернеті на безоплатній основі.

4.2 Перевірка рукописів кваліфікаційних робіт на академічний плагіат проводиться на підставі заяви здобувача вищої освіти (за формою, поданою у Додатку 1).

4.3 Перед перевіркою на академічний плагіат здобувач вищої освіти (автор кваліфікаційної роботи) освітнього ступеня бакалавр в термін не пізніше 10 календарних днів та освітнього ступеня магістр в термін не пізніше 20 календарних днів перед засіданням екзаменаційної комісії (ЕК):

- готує файл кваліфікаційної роботи у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат, при цьому мають бути виключені: титульний лист, реферат, abstract, зміст, перелік умовних позначень, список використаних джерел, додатки;

- може перевірити кваліфікаційну роботу за допомогою безкоштовних програм чи сервісів та ознайомити з результатами перевірки керівника кваліфікаційної роботи;

- подає готовий файл кваліфікаційної роботи секретарю ЕК або відповідальній особі на рівні кафедри проектування харчових виробництв та верстатів нового покоління (якщо такі призначені).

4.4 Секретар ЕК на рівні кафедри проектування харчових виробництв та верстатів нового покоління чи здобувач освітнього рівня передає кваліфікаційні роботи в електронному вигляді відповідальним особам на кафедрі для перевірки на академічний плагіат.

4.5 Перевірка здійснюється в термін не більше 3 календарних днів. Результат перевірки, звіти щодо рівня оригінальності роботи, передаються завідувачу кафедри проектування харчових виробництв та верстатів нового покоління (для Експертної ради та наукового керівника).

4.6 На випусковій кафедрі проектування харчових виробництв та верстатів нового покоління формується Експертна рада в складі не менше 3-х осіб: завідувача кафедри (голова Експертної комісії), відповідальної особи на рівні кафедри (секретар Експертної комісії) та представника студентства (як правило, ЗВО першого курсу магістратури за відповідною спеціальністю або третього курсу бакалаврату (для оцінювання випускних робіт бакалавра)).

Експертна рада приймає рішення щодо допуску до захисту здобувачів вищої освіти, кваліфікаційні роботи яких мають задовільний чи високий рівень оригінальності роботи та оформлює своє рішення в письмовій формі, яке надається завідувачу кафедри не пізніше ніж за 3 календарні дні з моменту одержання звітів щодо оригінальності роботи. За потреби, для розгляду звіту щодо рівня оригінальності кваліфікаційної роботи Експертна рада може залучати здобувача

вищої освіти та його наукового керівника. Рішення Експертної ради оформлюється за встановленим зразком, наведеним в Додатку 2 в одному екземплярі, який залишається на кафедрі.

4.7 Кваліфікаційні роботи, які мають низький рівень оригінальності тексту, повертаються здобувачам вищої освіти на доопрацювання на термін не більше 5 календарних днів. Після чого кваліфікаційна робота відправляється на повторну перевірку, яка здійснюється в термін не більше 2 календарних днів.

4.8 Кваліфікаційні роботи, які мають неприйнятний або низький рівень оригінальності тексту за результатами повторної перевірки не допускаються до захисту.

4.9 На основі поданих звітів та рішень Експертної ради, затверджених на засіданні кафедри проектування харчових виробництв та верстатів нового покоління, секретар ЕК формує список допущених до захисту здобувачів вищої освіти та подає декану факультету для підготовки відповідного розпорядження до захисту кваліфікаційних робіт.

5 ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

5.1 Розгляд апеляції здобувачів вищої освіти здійснюється Комісією з питань академічної доброчесності ЧДТУ (далі – Комісія). Склад Комісії затверджується наказом ректора.

5.2 У випадку незгоди з рішенням Експертної ради кафедри проектування харчових виробництв та верстатів нового покоління здобувач вищої освіти має право у триденний термін після оголошення результатів перевірки подати письмову апеляційну заяву на ім'я голови комісії з питань академічної доброчесності (за формою, поданою у Додатку 3).

5.3 Апеляція розглядається комісією у тижневий термін з дня подання заяви здобувачем вищої освіти. Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом.

5.4 Про дату та час проведення засідання комісії здобувач вищої освіти попереджається щонайменше за два дні. Якщо здобувач вищої освіти не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

5.5 За результатами засідання комісія формує остаточний висновок, який підписує голова комісії, її члени та здобувач вищої освіти (за наявності).

Додаток 1

Зразок заяви ЗВО на виявлення плагіату

Завідувачу кафедри проектування
харчових виробництв та верстатів
нового покоління

ПІБ

Здобувача вищої освіти спеціальності
G11 «Машинобудування»
освітнього рівня _____
групи _____

ПІБ

ЗАЯВА

З правилами чинного Кодексу академічної доброчесності Черкаського державного технологічного університету, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску кваліфікаційної роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений.

Про використання Системи виявлення текстових збігів /ідентичності/ схожості в роботах здобувачів вищої освіти оповіщений. Надаю свою згоду на обробку та збереження в Черкаському державному технологічному університеті моєї роботи. Також надаю право Черкаському державному технологічному університету на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів /ідентичності/ схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися /завантажуються/ для перевірки. Системою виявлення текстових збігів /ідентичності/ схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт. Робота для перевірки Черкаському державному технологічному університету надається в електронному вигляді.

Електронна версія моєї роботи є ідентичною друкованому варіанту.

дата

підпис

Додаток 2

Зразок рішення Експертної ради

**РІШЕННЯ ЕКСПЕРТНОЇ РАДИ
КАФЕДРИ ПРОЕКТУВАННЯ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ
ТА ВЕРСТАТІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ
ПРО ДОПУСК КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ**

Підтверджуємо ознайомлення з результатом звіту щодо оригінальності кваліфікаційної роботи, генерованого системою виявлення текстових збігів /ідентичності/ схожості:

Назва кваліфікаційної роботи: _____

ПІБ здобувача вищої освіти: _____

Спеціальність: _____

Освітній рівень: _____

Науковий керівник: _____

Висновок за результатами звіту:

1) Запозичення, виявлені в роботі, є законними і не є плагіатом (далі – зазначаються підстави віднесення запозичень до правомірних). Робота приймається до захисту.

2) Виявлені запозичення не є плагіатом, розміщені в розділах, які не описують безпосередньо авторське дослідження, але кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи (далі – зазначаються детальні та аргументовані підстави віднесення запозичень до правомірних). Робота приймається до захисту, але має бути відкоригована. Відкоригований варіант має бути поданий на кафедру за 3 дні до захисту, разом із заявою щодо самостійності виконання письмової роботи та ідентичності друкованої та електронної версії роботи (Додаток 1).

3) Виявлені запозичення не є плагіатом, але частково розміщені в розділах, які описують безпосередньо авторське дослідження, а кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи. В зв'язку з цим мета роботи та поставлені завдання не були досягнені. Робота може бути допущена до захисту після того як буде відкоригована та доопрацьована та успішно пройде повторну перевірку на академічний плагіат.

4) Робота містить навмисні текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату. Робота містить фабрикацію або фальсифікацію даних. Робота не допускається до захисту.

5) Інше: _____

6) Підтвердження: _____

_____ дата

_____ підпис Голови експертної ради

_____ підписи членів експертної ради

Додаток 3

**Зразок апеляційної заяви ЗВО на рішення
Експертної ради щодо фактів виявлення плагіату**

Голові комісії з питань академічної
добросовісності ЧДТУ

ПБ

Здобувача вищої освіти
спеціальності G11
«Машинобудування»
освітнього рівня _____

ПБ

ЗАЯВА

Заявляю, що кваліфікаційну роботу

« _____ »

підготував особисто (з урахуванням внеску наукового керівника роботи).
Тому прошу розглянути оскарження щодо не допуску цієї роботи до захисту,
оскільки вона не порушує Закони України «Про авторське право і суміжні
права» і «Про освіту», не містить навмисні текстові спотворення як
передбачувані спроби укриття запозичень, а виявлені запозичення не є
плагіатом.

Підтвердження:

дата

підпис